

Sygn. akt IV KO 127/21

POSTANOWIENIE

Dnia 3 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 3 listopada 2021 r.

w sprawie **R.B.**

wniosków obrońców skazanego o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego

Tomasza Artymiuka od rozpoznania sprawy sygn. IV KO 19/20, w przedmiocie

wznowienia postępowania ,

na podstawie art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił:

odmówić wyłączenia.

UZASADNIENIE

Obrońcy skazanego R.B. - adw. G.S., adw. E.M. oraz adw. M.K.K. złożyli tej samej treści wnioski w trybie art. 41 § 1 k.p.k. o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Tomasza Artymiuka od rozpoznania sprawy IV KO 19/20, w przedmiocie wniosku z dnia 10 lutego 2020 r. (data prezentaty sądu – k. 2) o wznowienie postępowania, zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 2 listopada 2004 r., sygn. II AKa (...), zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w N. z dnia 18 lipca 2003 r., sygn. II K (...). Obrońcy w pisemnych motywach wskazali, że w związku z powołaniem podstawy określonej w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. zawnioskowali o przeprowadzenie przez Sąd Najwyższy w trybie art. 97 k.p.k. szeregu czynności sprawdzających. Domagali się dołączenia akt śledztwa Prokuratury Regionalnej w P., sygn. PR I Ds. (...), liczących w kompletnej wersji 542 tomy, które to materiały do chwili obecnej nie zostały skompletowane, zgodnie z precyzyjnym wskazaniem zawartym we wniosku o wznowienie postępowania. Również wniosek dotyczący akt rozpracowania operacyjnego nie został rzetelnie

zrealizowany z uwagi na brak stosownej reakcji na skierowane do Sądu Najwyższego wezwanie CBS Policji o uzupełnienie wniosku w sposób umożliwiający udostępnienie powyższych materiałów na potrzeby postępowania wznowieniowego. Powyższe okoliczności, w ocenie wnioskujących, budzą nie tylko uzasadnione wątpliwości co do rzetelności prowadzonego postępowania o wznowienie. Skutkują też zastrzeżeniami co do bezstronności sędziego referenta, który w dniu 30 czerwca 2021 r. dokonał oceny zasadności wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia, nie przeprowadzając rzetelnych czynności sprawdzających w trybie art. 97 k.p.k. Nie doszło także do przesłuchania świadków, wskazanych we wniosku o wznowienie oraz w późniejszych pismach. W konsekwencji obrońcy wskazali, że intencją wniosku o wyłączenie sędziego było zwrócenie uwagi Prezesa Izby Karnej Sądu Najwyższego na rzetelność i jakość postępowania prowadzonego w sprawie IV KO 19/20, zaś sami autorzy upatrywali w tej możliwości procesowej jedynej drogi realnego wpływu na nieprawidłowe procedowanie sprawy, mogące skutkować wadliwym rozpoznaniem wniosku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie. Podniesione przez obrońców okoliczności związane ze sposobem procedowania w przedmiocie wniosku o wznowienie nie stwarzały podstawy do powstania uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności wyznaczonego do rozpoznania niniejszej sprawy sędziego Tomasza Artymiuka.

Badanie przesłanki z art. 41 § 1 k.p.k. z punktu widzenia kryterium obiektywnego wymaga ustalenia czy sędzia daje wystarczające gwarancje bezstronności, a zatem, czy istnieją podlegające ustaleniu fakty, które mogą w tej mierze wzbudzić wątpliwości. Przy czym wątpliwości te – stosownie do treści powyższego przepisu – muszą być „uzasadnione”. Zwrot ten oznacza, że chodzi o wątpliwości poważne oraz istniejące obiektywnie, a nie tylko w subiektywnym przeświadczeniu strony, a więc takie, które na podstawie zaistnienia określonej okoliczności mogłaby powziąć każda inna, rozsądnie oceniająca i nieuprzedzona osoba (zob. np. wyroki SN: z dnia 8 stycznia 2009 r., III KK 257/08, LEX nr 532400; z dnia 8 lutego 2011 r., V KK 227/10, OSNKW 2011/4, poz. 35; postanowienie SN z dnia 11 stycznia 2012 r., III KK 214/11, OSNKW 2012/4, poz. 40). Przyjęte w orzecznictwie odwołanie się do oceny dokonanej przez przeciętnego, rozsądnie i logicznie rozumującego obserwatora procesu, który nie jest zainteresowany jego wynikiem, pozwala na zobiektywizowanie ustaleń w zakresie istnienia podstawy *iudex suspectus*. Oczywiście pozostaje, że skoro ustawa wymaga, by wątpliwość co do bezstronności sędziego była „uzasadniona”, to na składającym wniosek ciąży obowiązek jej

należytego uprawdopodobnienia, a więc wskazania na konkretne fakty uzasadniające wyłączenie sędziego, które stwarzają realną, a nie jedynie potencjalną, domniemaną, możliwość, że nie jest on w stanie zachować atrybutu bezstronności.

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że nie ma podstaw do przyjęcia wątpliwości, o których mowa w art. 41 § 1 k.p.k. Prezentowane przez obrońców okoliczności stanowią jedynie subiektywny wyraz niezadowolenia z samego sposobu procedowania w przedmiocie wniosku o wznowienie. Podnosząc określone mankamenty postępowania wznowieniowego, obrońcy wprost wskazali na zasadniczy cel zainicjowania niniejszego postępowania. Nie jest nim bezpośrednio samo wyłączenie sędziego, gdyż złożenie wniosku na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. miało być jedynie środkiem służącym „zwróceniu uwagi Prezesa Izby Karnej Sadu Najwyższego na rzetelność i jakość prowadzonego przez Sąd Najwyższy postępowania wznowieniowego w sprawie IVO 19/20”, a w aktywności procesowej na tym polu upatrują „jedyną możliwość realnego wpłynięcia na wadliwe i błędne procedowanie sprawy mogące skutkować wadliwym rozpoznaniem złożonego wniosku”. Wskazując na szereg czynności związanych z przygotowaniem do orzekania w przedmiocie wniosku o wznowienie, pomija się jednak istotny fakt, że postępowanie nie toczy się w standardowym, przeciętnym czasie przewidzianym dla tego typu spraw z uwagi nie tylko na zakres materiału dowodowego, którego dołączenia domagają się obrońcy (m. in. 542 tomy akt), ale przede wszystkim obiektywne trudności związane z kompletowaniem tego materiału (kolizja czynności procesowych prowadzonych przez sądy powszechne oraz jednostki prokuratury). Wskazuje na to wprost liczna korespondencja zawarta w aktach niniejszej sprawy. W świetle całokształtu tychże dokumentów twierdzenie, że przez półtora roku prowadzonego postępowania nie zgromadzono materiału dowodowego traci swój wydźwięk, a już z pewnością owe uwarunkowania nie mogą być rozpatrywane w kontekście wątpliwości co do bezstronności sędziego. W sprawie niniejszej od momentu złożenia wniosku podejmowane były czynności mające na celu dążenie do rozpoznania wniosku. Zwrócić należy uwagę, że sprawność wykonania tych czynności – z uwagi na obiektywne czynniki – nie do końca leży w gestii sędziego referenta. Materiał zgromadzony w aktach sprawy nie wskazuje po jego stronie przejawów nierzetelności czy określonego nastawienia, mogących wywoływać obiektywne i uzasadnione wątpliwości określone w art. 41 § 1 k.p.k. Takim przejawem nie było też rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia w oparciu o odmienny zakres dokumentacji niżli ten, który zakreślili dla postępowania wznowieniowego obrońcy. Pamiętać trzeba, że przedmiotem orzekania na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. jest jedynie wstępna ocena prawdopodobieństwa uwzględnienia wniesionego

środka, co determinuje również odmienną zakresową postępowania dowodowego. Sąd Najwyższy, orzekając w przedmiocie wstrzymania wykonalności orzeczenia nie wypowiada się w sposób wiążący i kategoryczny co do meritum sprawy oraz nie antycypuje kierunku jej przyszłej oceny (por. np. postanowienie SN z dnia 15 lutego 2021 r., V KO 5/21, LEX nr 3123876).

Mając na uwadze zaprezentowaną argumentację, Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku.